

Reactie van de Nederlandse Vereniging van Banken op de consultatie van Voorontwerp ter implementatie van de richtlijn langetermijnbetrokkenheid aandeelhouders

De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) heeft met belangstelling kennis genomen van het Voorontwerp ter implementatie van de richtlijn langetermijnbetrokkenheid aandeelhouders en maakt graag gebruik van de gelegenheid te reageren op de consultatie.

De NVB heeft een de volgende opmerkingen en vragen.

1. De NVB steunt de bij de implementatie in de Wet giraal effectenverkeer (Wge) gemaakte keuzes ter uitwerking van de zogenaamde lidstaattopties op het terrein van identificatie van aandeelhouders, doorgifte van informatie en de facilitering van de uitoefening van aandeelhoudersrechten.
2. In het voorontwerp wordt voorgesteld de huidige artikelen 15 en 39 Wge te laten vervallen, omdat ze volgens de toelichting overbodig worden nu ter uitvoering van de richtlijn in een nieuw artikel van de Wge, artikel 49db, de verplichting wordt opgenomen voor partijen in de bewaarketen om de uitoefening van stemrechten te faciliteren. De NVB meent dat het schrappen van art. 15 en 39 Wge om de in de toelichting genoemde reden op gespannen voet staat met het systeem van de Wge. De huidige bepalingen van de Wge beogen niet alleen uitoefening van het stemrecht te faciliteren, maar ook om iedere deelgenoot in staat te stellen om geheel onafhankelijk van de andere deelgenoten de aan de effecten verbonden rechten uit te oefenen. Het voorgestelde art. 49db voorziet niet in een dergelijke regeling. In het systeem van de Wge hebben de rechthebbenden op de effecten die tot een depot als bedoeld in die wet behoren, geen rechten met betrekking tot die effecten maar een aandeel in dat depot naar evenredigheid van het aantal in bewaring gegeven effecten. Om te voorkomen dat de deelgenoten in een depot gezamenlijk het stemrecht zouden moeten uitoefenen, zijn de bepalingen van art. 15 en 39 Wge nodig. Die artikelen waarborgen dat de deelgenoten het aan de effecten verbonden stemrecht kunnen uitoefenen, ieder tot de hoeveelheid waarvoor hij deelgenoot van het depot van de desbetreffende effecten is.
3. Het voorgestelde artikel 49d, lid 5 Wge bepaalt – kortgezegd – conform de richtlijn dat partijen in de bewaarketen persoonsgegevens van aandeelhouders niet langer dan twaalf maanden mogen bewaren.
Voor de praktijk is het wenselijk in de wet of in de toelichting te bepalen dat de partijen in de bewaarketen de persoonsgegevens langer mogen bewaren indien voor de verwerking van deze gegevens – anders dan op grond van deze bepaling – nog een doeleinde bestaat die langere verwerking rechtvaardigt.
4. Wij nemen aan dat met aandeelhoudersrechten bedoeld worden rechten als het recht op dividend, het recht om een vergadering bijeen te roepen, het recht om een verzoek om een enquêteprocedure in te dienen, stemrecht tijdens een aandeelhoudersvergadering, etc.. Banken hebben behoefte aan een verduidelijking in het kader van de Wge wat precies onder de uitoefening aandeelhoudersrechten in artikel 49db Wge wordt bedoeld, bijvoorbeeld door een verwijzing naar het BW.
5. In artikel 9 quater van de richtlijn is bepaald dat de lidstaten het begrip materiële transacties definiëren, rekening houdend met (a) de invloed die de informatie over de transactie kan hebben op de economische beslissingen van aandeelhouders van de vennootschap en (b) het risico dat de transactie inhoudt voor de vennootschap en haar aandeelhouders die geen verbonden partij zijn, met inbegrip van minderheidsaandeelhouders. De lidstaten dienen daartoe een of meer kwantitatieve ratio's vast te stellen op basis van de gevolgen van de transactie voor de financiële positie, de inkomsten, de activa, de kapitalisatie, met inbegrip van eigen vermogen, of de omzet van de vennootschap, of moeten zij rekening houden met de aard van de transactie en de positie van de verbonden partij.

In plaats van een definitie op te nemen, zoals de richtlijn voorschrijft, is in het voorontwerp (art. 2:167, lid 3 BW) de richtlijntekst letterlijk overgenomen. De omschrijving is nu dus erg vaag, omdat er geen kwantitatieve ratio's zijn vastgesteld en er ook geen rekening is gehouden met "de aard van de transactie en de positie van de verbonden partij". De minimumvereisten opgenomen onder a en b werken slechts verwarrend doordat deze alleen zien op transacties met aandeelhouders (waar het begrip verbonden partij niet beperkt is tot aandeelhouder) en alleen met de genoemde gevolgen voor de activa en schulden van de vennootschap.

De NVB pleit ervoor het begrip materiële transacties alsnog, met inachtneming van de richtlijnvereisten, helder en eenduidig te formuleren.

6. Zowel de richtlijn als het voorontwerp (art. 2:167 lid 2 BW) verwijzen voor de definitie van verbonden partij naar door de International Accounting Standards Boards vastgestelde en door de Europese Commissie goedgekeurde standaarden. Deze verwijzing naar IAS wordt ook gemaakt in het huidige artikel 2:381 lid 3 BW.
De reikwijdte van verbonden partijen leidt in de praktijk regelmatig tot discussie over de vraag wie er zoal als verbonden partij kunnen worden aangemerkt. De NVB zou het op prijs stellen indien – aan de hand van de desbetreffende standaarden – wordt toegelicht wie nu precies onder het begrip verbonden partij vallen.
7. Art. 9 quater lid 7 van de richtlijn bepaalt dat (de lidstaten ervoor moeten zorgen dat) vennootschappen ook materiële transacties tussen de met de vennootschap verbonden partij en de dochtermaatschappij van die vennootschap openbaar aankondigen.
Deze richtlijnbeepaling is verwerkt in art. 168 lid 3 van het voorontwerp. Verder bepaalt de richtlijn in artikel 9 quater lid 4 dat materiële transacties met verbonden partijen dienen te worden goedgekeurd volgens procedures die voorkomen dat de verbonden partij misbruik maakt van haar positie en die adequate bescherming bieden, welke richtlijnbeepaling is verwerkt in artikel 169 van het voorontwerp. Ingevolge artikel 169 lid 2 dient de RvC periodiek te beoordelen of een materiële transactie in het kader van de normale bedrijfsvoering en onder normale marktvoorwaarden is aangegaan (tenzij de transactie al is goedgekeurd conform lid 1). Artikel 9 quater lid 4 van de richtlijn ziet niet op materiële transacties van dochtermaatschappijen van die vennootschap. Desondanks wordt lid 2 van artikel 169 van overeenkomstige toepassing verklaard op transacties aangegaan door dochtermaatschappijen. Artikel 170 lid 2 verklaart de vrijstellingen uit het eerste lid van overeenkomstige toepassing op dochtermaatschappijen. Gezien het voorgaande zou dit alleen moeten zien op de openbaarmaking uit artikel 168 en niet de goedkeuring uit artikel 169. De NVB verzoek dit te verhelderen dan wel aan te passen.
8. Het begrip vermogensbeheerder in het voorgestelde artikel 5:87a Wft lijkt te ruim te worden gedefinieerd waardoor de mogelijkheid bestaat dat beleggingsondernemingen die vermogensbeheerdiensten verlenen aan personen, niet zijnde institutionele beleggers, ook onder de regels van 5:87a e.v. Wft komen te vallen. Dit is niet bedoeld in de richtlijn en kan worden opgelost door in de definitie toe te voegen dat het gaat om het verrichten van vermogensbeheerdiensten voor "institutionele" beleggers.